

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben, Vidéken. Egész évre, Fél évre, Negyed évre, Egy hónapra.

Szerkesztőség: Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, havonta a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Kiadóhivatal: Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, havonta hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentre küldendők.

A kisdédóvó intézetekről szóló törvényjavaslat. A közoktatásügyi miniszter által a kisdédóvó intézetekről szóló, már tavaszszal benyújtott törvényjavaslat fogja képezni a képviselőház tárgyalásainak egyik első tárgyat.

Minisztertanács. Szapary gróf miniszterelnök szombaton visszaérkezett Budapestre s elnökölt a minisztertanácsnak tegnapi ülésén.

Külföld.

Szorb választások. A „Politische Correspondenz”-nek jelentik Belgrádból szombati kelettel: A radikális párt intéző bizottságához érkezett jelentések szerint a radikálisok a toplicai, a radniki és az alsó-dunai kerületben is győztek.

Lengyel röpirat orosz tisztetekhez. A rovníad hadgyakorlatok alkalmával Gurko hadosztályának négy tisztjét letartóztatták, mert a Genfben nemrég megjelent és az orosz hadsereg tisztjeihez intézett lengyel röpiratok példányait találták náluk.

Legujabb posta.

Tervezett merénylet a csár ellen. Oroszországból érkező jelentések szerint egy orosz vasutnak a szeptember 22-éről 23-ára virradó éjjel történt kislálása oly körülmények között ment végbe, hogy abból szinte bizonyossággal arra lehet következtetni, hogy a csár ellen merénylet volt tervezve; azon a napon ugyanis, a melyen a csárnak a pétérvár-ársói vonalon kellett volna utaznia, őt talpát a sínre keresztbe fektették. A tetteseket még eddig nem bírták kinyomozni.

Naptár. Szeptember 29. Hétfő. Róm. kath. naptár: Mihály főangyal. Protestáns naptár: Mih. főangyal. Görög-országi naptár (sept. 17.): Zsófia vt. A nap két 5 óra 57 perccel, nyugszik 5 óra 43 perccel. Október 6. A vértanúk szobrának leleplezése.

HIREK.

Október 6. Koszoru helyett — adomány. Alább találjuk szives olvasóink a helybeli evangélikus egyház preszbiteriumának azon határozatát, hogy a nevezett egyház az emlékszóborra helyezendő koszoru helyett az elagott és elszegényedett honvédek részére, 20 forintot adományoz.

leg bekövetkezhető éles ellentétre, a melyet egyfelől a hatalmas emlék és az azt elborító özön, és özön koszorunak óriási értéke, másfelől a szabadságharcz elszegényedett bajhokainak részvételt provokáló megjelenése fog nyujtani. Rájuk le a kegyelet adóját a megdícsülttel szemben, helyezzünk emlékszóborra minél több koszorut; de ne legyünk a kegyelet adójának lerová-sában egyoldalunk, ne tévedjünk a tulajzás ösvényére akkor, midőn a virágok a jó szívvel szánt forintokkal sok olyan ránczot simithatunk el, melyet agg honvédekink arczára a megélhetés sulyos gondja számtott. Különösen mi aradiak kiknek mindenkor van alkalmunk koszorut helyezni a vértanúk emlékszóborára, tartasuk szem előtt, hogy kötelességünk a vendégek koszoruiunk adni át az elsőséget a jelen alkalommal s nekünk inkább arról kell gondoskodnunk, hogy agg honvédekink ne éhezzenek, ne szűkölködjenek. Kövessük Ő Felsőge a király magasztos példáját, aki megkoronáztatásakor a nemzet ajándékát az agg honvédeknek adta, fordítsuk a koszorukra szánt nagy összegeknek legalább egy részét a szegény honvédek fölségelésére s biztosak lehetünk, hogy a megdícsült vértanúk szellemei áldólag fogják kezeiket munkánk felé terjeszteni.

Az előkészületek serényen folynak s a bizottság a maga részéről mindent megtesz az ünnepély impozáns voltáért. Csak az érmek tekintetében nagy a hallgatás. Bizony azokkal egy kissé elkésztünk. A Hungáriának tervszerint ma kell megérkeznie s az impozáns alakot kedden huzzák fel a márványoszlop tejjére. Mihelyest fel lesz állítva, a szobrot Salac polgármester lefénypévezeti és csak aztán vonják be lepellet. E szerint lehetséges lesz, hogy a Vértanúk Albura a szobor hű alakját fogja hozni.

Munkácsyék. Munkácsy Mihály és neje, mint már említettük, október 6-án a reggeli vonattal érkeztek Munkácsynak számos jó barátja és jó ismerőse van Aradon. A nagy művészt a vasúti állomáson ünnepiesen fogják fogadni.

Ujabb vendégek. A szobor-leleplezési ünnepélyre ujjában jelentkeztek: Halasy Béla, a dévanyai honvédegyelet elnöke, aki mostoha fia Lázár Vilmos tábornoknak s ki mint rokoni fog megjelenni; továbbá: a szolnoki „Egyetértés” kör, mint Szvitec Bernát pénztárnok tudatja 15 tagú küldöttséggel; a nagyvárad 48-as függetlenségi párt 15 tagú küldöttséggel, vezette Dery János elnök által; Hontvármegye küldöttsége: Baross Miklós Lyp-ták Nándor, Schön Alajos, Hedervary Ferencz, Zalay Ferencz; Borsodmegye küldöttsége: Melcer Gyula alispán vezetés alatt Lengyel Samuél, Röck Pál, Barscay Miklós; Mezőtúr város küldöttsége: Mészáros Endre polgármester és Nagy Antal. A jelentkezők folytonosok. Az elzállásoló bizottság, élén Sárlo Domokos főkapitányval és Kovács Vincze jegyzővel, azonnal intézkedik a jelentkezők elzállásolása iránt. A Buchwaldtól, Budapestről megrendelt vaságyak a napokban érkeznek.

A tribün. A fizető közönség számára készült emelvényt már felállították s az ülőhelyek is fel vannak tűve. Ha azonban úgy marad az egész, s hogy most van és semmi dísz nem helyeznek rá, nem képzelhetünk el valami szegényesebbet, mint ezt a deszkaalkotványt.

Az óda. Somló Sándor, a költő-színész már átvette Palágyi Sándor szép ódáját és tanulja. Olyan szavalatra lehetünk elkészítve, mely becsületére válik a szép ünnepélynek.

A mise. A rendező-bizottságnak leginkább abban fő a feje: kik lehetnek jelen a templomban, mely tudvalevőleg nem képes többet befogadni 800 embernél. Itt persze megelhetős zavar lesz és számos apprehenzió, de szükség törvényt bont s az aradiak jól tennék, ha az ünnepély érdekében lehetőleg lemondanak az öket illető helyekről az idegenek kedvéért.

A színlelőadás. A színházban serényen folynak a próbák a „Névtelen hősök”-ből és „Bánk bán”-ból. Az igazgató az ünnepélyhez illő jó előadásokat akar produkálni október 5-én 6-án.

Személyi hírek. Fábrián László főispán néhány napra kuvini szőlőjébe utazott. — Szathmáry Gyula alispán vasárnap este Budapestre ment, honnan csak kedden este tér vissza. — Bánhidy Antal báró, megyei főjegyző, rövid időre Szolnokra utazott, honnan ma reggel érkezik vissza.

A szüret Magyaradon. A muszkai és magyarái szőlősgazdák nagy zavarban vannak: nem tudják, hogy tulajdonképpen mikor lesz a szüretjük, elsőjén vagy 7-én. Ebben az ügyben deputáció és kontradeputáció járt — mint említettük — Aradmegye alispánjánál, aki erre kimondta, hogy a szüret a közgyűlés által megállapított időben, október 7-én legyen. Mint halljuk, a muszkai hegyesek ujjában ültést tartott, melyben kimondták, hogy sürgős kérelmet intéznek Szathmáry Gyula alispánhoz, melyben a szüreti határidőt október első napjára kéri kitűzni.

Kitüntetett aradi iparos. Spiersch József aradi köztövezési munkái, melyek a bécsi kiállításon voltak, a bécsi kiállítási jury dícséző oklevéllel tüntette ki. Ezzel kapcsolatosan felemlítjük, hogy Fogl J. L. budapesti kereskedő gyártmányait, melyek közül igen szép közimunkák az aradi kiállításban is vannak, a bécsi kiállításban szintén dícséző oklevéllel tüntették ki.

Az aradi ág. hitv. ev. egyház preszbiteriuma tegnapi délelőtti gyűlésében a többi között azt határozta, hogy a hitközséget a vértanúk emlékszóborának leleplezési ünnepélyén Frint Lajos lelkész vezetés alatt Nikodem János, az egyházak eládmus korábbi lelkész, Szonthaly Gyula gondnok és Scholcz Róbert állami főreáliskolai tanár fogják képviselni. Ugyancsak elhatározta a preszbiterium Institorisz Kálmán, városi főjegyző indítványára, hogy a vértanúk emlékére szánt koszoru helyett az elagott és elszegényedett honvédek részére 20 frtot adományozzon az egyházzal. Nagyon dícsértes és követésre méltó példa!

Stummer Agost báró a mezőhegyesi czukorgyár tulajdonosa, a mint tegnapi tudatta, szintén jelen lesz az október hatodik országos ünnepünkön.

Elmaradt vásár. A déznai országos ősi vásár megtartását nem engedélyezte a kereskedelemügyi miniszter.

Katonák haza, katonák a várba. Nem-sokára beköszönt az október, sok szegény legénynek felszabadulására, már t. i. a kik leszolgáltak a 3. esztendő. Az utjczok bevonulása máris folyamatban van, de a zöm csak október 1. napján reggel 8 órakor kompeorál a 33-ik hadkiegészítő parancsnokságnál. — A honvédség Manlicheres gyakorlataira tömegesen hívják be a tartalékosokat és mert sokan vannak, négy turnusba osztották be öket. Az első csoport behivatik október 5-én, a második 12-én, a harmadik 19-én, a negyedik 26-án.

Meghívás. Az „Aradi Torna-Egyesület” választmánya folyó hó 29-én d. u. 5 órakor a szokott helyen ülést tart, melyre a választmány t. cz. tagjai ezen-nél meghívattak. Kelt Aradon, 1890. évi szeptember hó 29-én. — Az elnökség.

A mácsai falkavadász-társaság október végén Aradon nagy lövésany rendez. Vadászatait október 15-én kezdi meg.

Elbocsátó levelek. Azokat a honvédeket, kik idejüket végleg kiszolgálták, figyelmeltetjük, hogy elbocsátó levelük — számszerint 74 — a katonai ügyosztályba megérkezett és a honvédkönyvrét cserében átvethető.

Reform az omnibusznál. Az aradi omnibusz-vállalat célszerűen ki akarja terjeszteni a vállalatot. Ujjában 6 darab től kocsi rendel meg, olyan formákat, mint minők a fővárosban a rudas-fürdőbe járnak. A menestrányt is célszerűen megváltoztatták és a vasuthoz két kocsi fog járni. Az egyiknek állomása lesz a Zemplényi-kávéház előtti tér. Ez a kocsi az Atzél-Péter-, Forray-utczákon a Tökoly-térre, onnan a Fúrdó-, Fábrián-, Bathyányi és Széohy-utczán át megy a vasuthoz. A másik kocsi a Winkler-féle gyártól indul és a főtéren át egyenesen hajt a vasuthoz. Később, ha ez a vállalat jól fog kiütni az egész várost behálózják omnibuszjárral. A vasuthoz minden 5 percben indul egy kocsi és eseben hajt.

Öngyilkos honvédüzér emléke. Annak idején az „Aradi Közlöny” is hozta a szomorú hirt, hogy az 1848-49-iki szabadságharcz egyik hőse, Koll Antal, volt tüzér főhadnagy, agyonlőtte magát. Jobbnak találta elköltözni dícső bajtársaihoz, mint tengődni az élők közt, a kiknek közönye, hálatlansága az öreg hőst odaengedte a legnagyobb nyomornak. Az egykori dőlczeg, intelligens tüzértiszt, öregségére oda jutott, hogy mint szegkóvacs tengette életét. Miután ezt a munkát öreg kezei már nem bírták egészen, segítőáruul vette maga mellé — hűséges

kutyáját. A kutya egy henger mozgatása által végezte a szegkóvacsolás fele munkáját. Ez a hű munkatárs nemrégen meghalt s azóta nem ment a mesterség. Az Öreg honvéd, a kit a betegség is elövert, egy szomorú órájában véget vetett életének. A borosbesiek elhatározták, hogy emléket állítsanak Koll Antal sírjára. Egy bizottság alakult, mely a gyűjteéseket vezeti. Az emlékre szépen folynak az adakozások. Az aradi honvédegyelet oda ajándékozta az emlékre azt az összeget, a mit a szegény, agg honvédtől megadott, midőn ez az egylettől segélyt kért.

Kutya-autodafét rendezett tegnapi kapitányi hivatal. Minthogy az utóbbi időben két veszett eb garázdálkodott a városban, a gyanus kutyákat, melyek megfigyelés alatt álltak, nagyobbára elpusztították. Ez esztől kifolyólag újra szigorú rendszabályhoz nyult a főkapitány. Legközelebb újra rendellet bocsát ki, hogy a kutyák még 40 napon át szájkossárral kell ellátni s ha ezt odahaza fel nem tesszik, az ebeket köve kell tartani. Ebből kitűnik, hogy Aradon nem valami jó dolog kutyának lenni.

Óriási forgalma volt tegnapi államvasutaknak az arad-radni vonalon. A közönség ezirvel ment ki a hegyek közé, hol most a filoxera pusztításai daczára is vidám élet van. A körösvölgyi vonatoknak is ugyancsak kijutott az élénkségből s a zóna behozatala különösen most fizeti ki magát. A kiállításra egyedül 600 ember jött Józsháshely és Gurahonczról.

Meggyilkolt nagybirtokos. A „Dél-magyarországi Közlöny”-nek írják Facsétról: Fábry nagybirtokos — Szende Béla volt honvédelmi miniszter sógorát és ifj. Szende Bélaország képviselő nagybátyját — Rumunyst község határában lévő szőlőjében meggyilkolta találták. Fábry higgadt természetű, humoros érzelmű férfi volt. Déli 12 óra tájban kiment a házatól néhány száz lépésnyire levő szőlőbe, hol tolvajokat vett észre. Valószínűleg el akarta üzni öket. A tolvajok megátamadták és iszonyu kegyetlenséggel meggyilkolták. A fejét a kerítés egyik karójával beverték és testét késsel össze-vissza szurkálták. A gyilkosokat eddig nem sikerült ugyan kézrekeríteni, de a csendőrség már nyomukban van. A rumunysti románok Krasós-Szörény vármegyében mint megrogzott gonosztevők ismeretesek, s valószínű, hogy ottani emberek követték el a gyilkoságot.

Az ellenőrzési szemlére újból figyelmeltetjük a tartalékos katonákat. A szemlék az illető sorozó-jársok székhelyén tartatnak október hó 1-től különböző időkben, melyeket már ismertettünk, beazólag 28-ig. Az utószemlék november hó 21. és 22-én tartatnak meg az aradi várban s ide csak azok jöhetnek büntetlenül, akik a rendszer szemléről való elmaradásukat elfogadható okokkal igazolják.

Az első aradi temetkezési és betegsegélyző-egylet tegnapi délelőtti tartá meg rendkívüli közgyűlést ritkán tapasztalható érdeklődés mellett. Kohn S. N. elnök a közgyűlést megnyitván, meleg szavakban emlékszik meg az egylet elhunyt alapítkegondokra Kneffel Károly elhunyt felett. Jegyzőkönyv-hitelesítőkkül felkérte Barth Lajos és Steiner J.-t, a napirend tárgyjait következett. Az alapítkegondoknál állásra Beck Adolf a pénztárnokra Tedschi Viktor, az ellenőrer Reich Béla megválasztatván, Kohn elnök lelkes szavakban buzdítja az egylet tagjait, élénkebb érdeklődésre az év folyamán is, hogy ne csak a közgyűlést, hanem a választmányi ülés is méltó számban legyen látogatva, Ezzel a közgyűlés befejeztetett.

Eljegyzés. Érdekes eljegyzésről értesít bennünket nagylaki tudósítónk. Friedmann Lajos kistári bérlő ritka szellemes, szép leányát Mariska urhölgylet tegnapi jegyezte el Bock Adolf dr battonyai ügyvéd. Sok szerencsét kívánunk a szép frigyhez.

A kereskedő-ifjak közművelődési köre tegnapi estvi választmányi ülését Mittelmann Bódog elnök lendületes beszéddel nyitá meg. Visszapillantást vetve a lefolyt kongresszus szép eredményére s összetartásra buzdítá az egyleti tagokat. A jegyzőkönyv hitelesítésére Barth Lajos és Wiener J. tagokat felkérve, elvástattott Salac polgárnagy meghívója a szoborleleplezési ünnepélyre. A küldöttségbe választottak: Mittelmann Bódog, Sonnenfeld Vilmos, Kalmár Gyula, Barth Lajos, Weiss Sándor és Kalivoda Ferencz. A küldöttség az egylet nevében óriási babérokortul helyez a szoborra. Több üdörös intézkedés bejelentése után a jelenlevők Mittelmann elnök életésével távoztak.

állomáznál izgalmas jelenet játszódott le tegnapi. Egy Szim U Eleonora nevű fiatal leány, színésznő, revolverrel kétszer rálőtt Parneu Jakab jerszegi földbirtokosra. Egyik lövés sem talált, mire a sértetlenül maradt Parneu megragadta a leányt s erős küzdelem után kicsavarta kezéből a revolvort. A leány erre elmenekült, de Román-Bogsnban elfogták. Tettökének okára nézve megtagad minden felvilágosítást.

Mária Valéria és a magyar nyelv. A plóai vízrebozítás alkalmával a Mária Valéria főherczegnő által a „Miramare” földézetén adott dejamer után Kubinyi Árpád és Gajári Ödön képviselők magyarád beszélgettek Vécssey bárónó udvarhölggyel. A főherczegnő ezt meghallva, odaforodult és hosszabb ideig szintén magyarul társalgott velük. A beszélgetés folyamán egyikük azt mondta, hogy a tenger fenségénél, az ünnepély megkapó részleteinél is jobban megragadta öket a magyar szó a tengeren, a fenséges asszony ajkáról. „Ugyan, ugyan! — vizioná Mária Valéria főherczegnő, — az Adria ehhez hozzá lehet szokva általam, mert gyakran vizsi leveleimet édes anyámhoz, a felséges asszonyhoz, mivel mindig kizárólag magyarul levelezünk.”

Az Eötvös esztorgályosa. A temesvári lottóperben tudvalevőleg sokat emlegette nevét Nagy Sándor esztorgályosnak, kiről Eötvös elmondta, hogy 5 gyártotta a bünjelékként szerepelt tokokat. Mint most Zilahról írják, Eötvös Károly az esztorgályosra vonatkozó adatokat Reményfi János 1848-49-iki honvédtörvény husz éves Balázs nevű fiától tudta meg, aki akkor éppen értelességi vizgára készült. A hírlapokból értesülve, hogy a védő Nagy Sándort emlegette, észbe jutott, hogy Nagy János nevű pajtásának Kraszna-Horváti Zilahról nem messze levő helységben él a Sándor nevű bátyja, kinek nagyon rossz sorsa volt. Mikor megkérdezte Nagy Jánost, hogy hol a bátyja, a fiatal ember azt mondta, hogy elutazott. Midőn Reményfi Balázs olvasta a hivatalos körözvényt, melyet Nagy Sándor ellen kibocsátottak, megírta, amit tudott Eötvösnek, de ennek kérelmét, hogy nyomonza ki az esztorgályost, nem akarta teljesíteni. Nagy János jelenleg szolgálja önkényes évet, Reményfi pedig első éves jogás Budapestben. Nagy Sándor állítólag csendőrnek csopatt fel, de valami csiny miatt hat hóra elzárták.

Rövid hírek. A csikmegegyei nök 171 frtot adott össze az aradi vértanúszoborra küldendő koszorura; a koszoru esztéből készült, széles nemzeti szalagja lesz és mind a koszoruba bevésve, mind a szalagra nyomtatva e fölrás lesz olvasható: „A csikvármegyei nők a szabadság hőseinek, az aradi vértanúknak. 1890 október 6-án.” — Temesvárt Waldstatten báró tábornagyhádstestparancsnok értesítette a jövő évi kiállítás rendezését, hogy a katonai kincstár készségről átengedi a kiállítás céljaira az erdőtésis vonalba eső területet. — A lipikai fúrdőben, a szeptember 19-én kiadott legujabb kimutatás szerint, összesen 2122 vendég volt. — Telefó hivatal Kolozsvár és Gyula közt s a vonal bővítését bejárasa már megtörtént. — Sikeres edzés az a csapat volt e napokban, mint Szász-áregből írják, a galányai havason; Kemény Ákos báró és Maru erdész löttek egy-egy kedvő. — A somogy-szobbcarsi vasuton, melyet már legközelebb megnyitnak, szintén zóna-díjazás lép életbe. — A szilvácsi fúrdőben a posta és távirduhivatalmüködése október elején megszűnik. — Szabadkán a Dudas-Burkiféle párbajnál nem Dudás Gyula, hanem Burkiféle Győző esebült meg. — Nagyútvész pusztított Porva veszprémmegyei községben, 52 ház égett le s egy asszony éghat gyermek és a lángok közé vesztett; a pozsonymegyei Almásiban tegnapielő kilenczven ház hamvadt el. — Nagy-Kanisza környékén a csendőrség harminczkét tagból álló tolvajbandát fogott el; mindannyian oláh cigányok.

Az egri eset.

Fenntartva magunknak, a vizsgálat befejezéséig idejére a véleménynyilvánítást, itt adjuk az egri katonatiszti vérengzésre nézve, a következő újabb részleteket: A rendkívüli közgyűlés, melyet az egri polgármester a Horváth Béla alkapitány és a katonatisztek közt történt eset ügyében hívott össze, szombaton délután 3 órakor folyt le roppant közönség jelenlétében. A tanácssterem zsufolásg megtelt közönséggel, mely nagy izgottsággal várta a történéseket. Grónay Sándor polgármester pontban 3 órakor megnyi-

totta a rendkívüli közgyűlést és lehető higgalt hangulatra kérte föl a városi atyákat. Sz. derkényi Nándor, Eger város országgyűlési képviselője indítványozta, hogy a belügyminiszteriumhoz felirat intézessék, mely a város egy polgárán elkövetett sérelmet orvoslását sürgesse. Az indítványt általános helyesléssel elfogadták.

Legérdekesebb mozzanata volt a közgyűlésnek Eliássy Ferenc városi képviselő felszólalása, ki azt indítványozta, hogy az itt állomásozó ezredparancsnoksághoz átírat küldessék, oly követeléssel, hogy míg a városzert uralgó izgatottság le nem csillapul a katonatiszteknek megtiltassék az utcán való járás és nyilvános helyeken való megjelenés. Ezt az indítványt is egyhangú helyesléssel fogadta a közgyűlés.

Az orvosi szakvélemény egyes pontjainak felolvasása alatt a borzalom számos kitérése volt hallható s a legszenvédélyesebb kifakadások hangzottak fel. „Gyalázat!” „Gyilkosok!” „Elégtételt követelünk!” zúgott fel a szónokok beszéde közben.

A közgyűlés azt határozta, hogy vegyes bizottságot küld ki és sürgetni fogja a tettek azonnal való elvégzését.

A gyűlés, mely a város közhangulatára békéltető hatással nem tévesztette, a polgármester hársány eljénzésével oszlott szét.

A törvényszék ártírt a téparancsnokságnak vegyes bizottságról a főispán is jelentést tett az ügyről a miniszterelnöknek.

Magáról az esetről még a következők részleteket jelenthetjük:

Orosz Kálmán mérnök, ki Horváth Béla alkalmatossággal ama végzetes éjjelen együtt mulatott, a rendőri előnyomozat folyamán kihallgatván, az eset részleteit a következőképen adta elő: Horváth Béla aznap a polgármester a termelőknél elhelyezett hamis bor vizsgálatára küldte ki. Este, miután a vizsgálatról megjött, Orosz Kálmán barátjával betért a „Tüzoitőhöz” címzett kávéházba. Külön szobába vonultak s ott cigányzene mellett éjjelig vidám hangulatban mulattak. Ekkor távozásra gondoltak s a külön helyiséget elhagyva, a nagy termen keresztül vették utjokat, kísérve a cigány zenekartól, mely búcsuzól — mint az már szokás — a Rákoczi-indulót zendítette rá. Itt ki kell emelnem azt a körülményt, hogy Horváth Béla nem volt ittas és magaviselete is teljesen megfelelt egy józan ember viselkedésének. A mint a nagy szobán keresztül a kijárat irányában haladtak, a billard-asztal mellett mentek, melyen a mulatózó katonatisztek társaságának néhány tagja karambolázott, a billardoók egyike, Nugent báró, mindenek nélkül oldalba lökte Horváthot, ki pillanatra megállt az asztalnál, hogy a karambol nézze. A lökésre Horváth néhány szót mondott, mire a katonatisztek őt és Oroszt megragadták és kilökték az utcára. A két ember erre visszatért s Horváth e szavakat mondta a tisztnek: „Kérem, ne gyávaskodjanak!” Erre következők aztán a vérontás. A katonatisztek nekirohantak a védtelen embernek s iszonyuan összevagdalták.

A kihallgatott szemtanúk: Majoros

polgár, a kávéház pénztárnokja és a cigányok egybehangzóan azt adják elő, hogy a két vendég, ki addig a külön szobában mulatott, a nagy szobán keresztül a kijárat felé tartott s Horváth pár pillanatra megállt a teke-asztalnál. Erre Nugent báró hátrálépett s két könnyökével szétlökött a mulatók közt s Horváthot meglökte. Ezt az eljárást megismételte.

Közbe a vizsgálóbíró a súlyosan sebesült rendőrkapitányt kihallgatta. A sebesült most szülei lakásán ápolják, hova hordágyon vitték. Elképzelhető a szerencsétlen fiatal ember öreg szüleinek mély fájdalma és kétségbeesése, melylyel az eset híret fogadták. Most önfeláldozó gondossággal ápolják a beteget, kinek fején négy, jobb karján egy súlyosabb sebzés van. Hátán vagy 30 kardlap-vágás nyoma látható, mely utásokat mára földön mérték rá. A koponyán ejtett seb életveszélyes; bevárni nem lehetett s látni az agyvelőt. Az életveszély minden perczen beállhat, mihelyt a seb gyógyulása lefelé hatol. A beteg eszméletlenül van, szombat délután azonban agónizált. Az ezredes hadsegéde naponként hivatalosan tudakozdik Horváth állapotáról.

A tettek közül, mint az eddigi tudósítások is megjegyezték, Horváth negyres emlékszik, ezek Della Riva főhadnagy, Nugent, Blaha Gyula és Fischer Gyula hadnagyok. Ezen kívül, mint a nyomozat megállapította, a támadók közt voltak még Potocsnik és Bergkammer hadnagyok és Blaha Gyula hadnagyok tiszthelyettes öccse. Della Rivának különben is rossz híre van a városban; már régebben

volt egy közmegebotránkozást keltett ügye. Nugentről ismeretes, hogy a legénység iránt fölöttébb kegyetlen szokott lenni.

Aradvárosi színház.
Évadbérlet 3. sz. Évadbérlet 3. sz.

Hétfőn, 1890 szeptember 29-én:

Szegény Jonathán.

Uj operette 3 felvonásban. Írták: Wittman Hugó és Bauer Gyula. Fordították: Fáy J. Béla és Reinert Ferencz. Zenéjét szerzte: Millöcker Károly.

SZEMÉLYEK:

Vandergold gazdag amerikai ..	Kozma István.
Tripp Jonathán ..	Kövessi Albert.
Quily Tóbiás, impresszárió ..	Nyilasi Mátyás.
Catalucci, zeneszerző ..	Tapolcazi Dezső.
Dryander, professzor ..	Bács Károly.
Harriet, unokahuga ..	Nádor Eszti.
Novalsky lengyel gróf ..	Rózsa Dezső.
Arabella, huga ..	Farkas Lina.
Holmsz, ügyvéd ..	Palotai Antal.
Billy Vandergold cselédei ..	Dayka Balázs.
Molly ..	S.-Vadnai Vilma.
Francois, felügyelő ..	Kassay Győző.
Big ..	Gondáné.
Hunt ..	Kiss Berta.
Grant ..	Takács János.
Brostolone, énekes ..	Körmenyi János.
Sherif ..	Czakó Vilmos.
Udvármoster ..	Temesvári Zoltán.
Első ..	Szabó József.
Második ..	Erdélyi Miklós.

Vendégek, felügyelők, szerecsenek, kőbányák, inasok diák-kisasszonyok, urhölgyek, cselédek. — Torténik az 1-ös felvonás Bostonban, a 2-ik Monakóban, a 3-ik New-York mellett egy nyaralóban. Idő: jelenkor.

Kezdeté 7 és fél óraker.

Felelős szerkesztő: Vászárhelyi Béla.

Nyilttér.*

AZ

aradi polgári takarékpénztár

(a t. Minorita atyák palotájában földszint)

elfogad takarékpénztári betéteket 5% kamatozás mellett, két forintos havi betéteket, leszámítol váltókat, váltóhitelt engedélyez jelzálogi biztosítékkal, értékpapirokra kölcsönöket nyújt s elvállalja mindennemű értékpapir nyújtását és eladását.

Saját záloglevelekben nyújt amortizációs kölcsönöket 18 évre 10%-ra, 38 évre 7%-ra tőke- és kamat-törlesztést együttvéve, a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokvis beküldése alapján.

6.9. 8-*

Az igazgatóság.

* Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

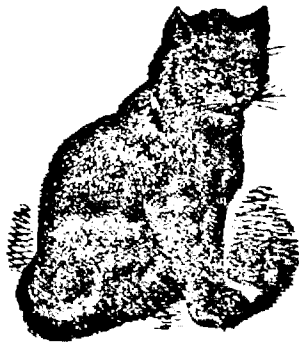
ÜZLET-MEGNYITÁS.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek és t. vevőinknek becses tudomására hozni, hogy

gyógyáru- és fűszer üzletemet a fekete macskához

Szabadságtér és Asztalos Sándor-utczai

sarokházban helyeztük át.

Tisztelettel:

TONES FERENCZ és EDE.

16362 | 1890.

Hirdetés.

A nagymélt. földművelésügyi m. kir. miniszterium 1890. évi szeptember 14-én 53070. III. 8. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a szász kir. belügyminiszterium f. évi szeptember hó 3-án kelt rendeletével azon eddigi intézkedést, hogy a magyarországi származású sertések a drezdai, chemnitzi és zittai vágóhidra való szállítás előtt Kőbányán 10 napig vesztegetés alatt tartandók, hatályon kívül helyezte, s megengedte,

1-3

hogy szabályszerű származási és egészségi bizonyítványokkal ellátott sertések Magyarországból a bodenbach, tetscheni és zittai határszéli belépő állomásokon keresztül az említett három vágóhidra szállíthatassanak.

Ily sertésszállítmányok az említett belépő állomásokon az illetékes hatósági állatorvos által megvizsgálatnak, s ezután vasuton közvetlenül, ki vagy átrakás és késedelem nélkül az illető rendeltetési helyre szállítandók, a hol mielőbb levágandók.

Arazon, 1890. évi szeptember kő 20.

A városi tanács.

Hazai találmány!

Az első erdélyi szabadalmazott vegyészeti-gyár Kolozsvárott LÖVY LIPÓT.

Gyümölcs- és virágtermelők figyelmébe!

„LÖVITUSZ FAVIASZ”

(cs. és kir. szabadalommal ellátott hazai találmány.)

Az első erdélyi szabad. chemiai gyár tulajdonosa által feltalált és saját-gyártmányu faviász kitűnő sikerral és biztos hatással alkalmazható

gyümölcs- és díszfák nemesítése, beteg fák gyógyítására.

Ezen egészen új találmány és új összetételű faviász megbecsülhetlen előnye az eddig használt ilyenmü viasz felett az, hogy a napon és melegben nem olvad, a hidegnek ellent áll, az időváltozás nem bír reá semmi befolyással; az eső nem árt neki, a rovarok el nem pusztítják.

A legkeresettebb francia és más hason gyártmányánál hasonlítlanul biztosabb hatása és 50 százalékkal olcsóbban megszerezhető.

ÁRA: 600 gramm súlyu bádogdoboznak 1 frt 30 kr., 300 gramm súlyu bádogdoboznak 85 kr., 175 gramm súlyu bádogdoboznak 45 krajczár. — Megrendelhető és kapható az

Első erdélyi szabad. chemiai gyárban KOLOZSVÁRTT, Belkirály-utczá 6. szám. 58-10-*

Megrendelések azonnal teljesítetnek.

Nélkülözhetlen a szardák és kertészeknek.

sanak és feltűnő helyen fekete festékekkel, alszámokkal láttassanak el

Erről Arad sz. k. város közönsége azon felhívással értesítettik, miszerint házösszeírásai alszámoknak a ház falára festéséig ne csak tőrje, de azt a népszámlálás teljes befejezéséig az eső által való lemosás vagy bárki által szándékolt megsemmisítettéstől is a népszámlálás sikere érdekében óvja.

Arad, 1890. augusztus 30-án.

A városi tanács.

14650/1890. sz.

625-15-*

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszteriumnak az 1891. évi január hó 1-én ország-szerte megejtendő népszámlálással kapcsolatos 54532/890. sz. leirata nyomán elrendeltetik, hogy a minden egyes önállóan számozott háznál levő és emberi lakásul használt, külön fedél alatt levő melléképületek a rendőrség és adóügyi osztály negyedmesterei által összeíratás-

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság” nyomdájában.

Singer A NÁDOR-SZÁLLODA MELLETT. Singer

Amerikai varrógépek, vasbútor, pénzszekrények gyári raktára.

SINGER L. S. aradi kereskedő 1856. óta.

Valódi amerikai HOWE, névzetesen WHEELER & WILSON, SINGER es kézi varrógépek, családok, szabók és cipészek részére. Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik. Varrógépekhez szükséges keliékek.

Azonkívül ajánlom vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.